

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Київський національний університет будівництва і архітектури
Кафедра технологій захисту навколишнього середовища та охорони праці

Негрій Т.О.

БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ та ЕКОЛОГІЯ

Збірник тестових завдань для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти усіх спеціальностей

Київ 2025

УДК 331.45

Укладачі: Т.О.Негрій, канд. техн. наук, доцент

Відповідальна за випуск Т.М. Ткаченко, д-р техн. наук, професор.

В авторській редакції.

Безпека життєдіяльності та екологія. Збірник тестових завдань для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти усіх спеціальностей. [Електронний ресурс] / уклад.: Негрій Т.О. – Київ: КНУБА, 2025. – 17 с.

Методичне видання містить тестові завдання із загальних розділів дисципліни «Безпека життєдіяльності та екологія». Призначено для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти усіх спеціальностей.

©КНУБА, 2025

ВСТУП

Метою вивчення дисципліни «Безпека життєдіяльності та екологія» є набуття студентом відповідних до змісту курсу компетенцій, знань, умінь і навичок для здійснення власної професійної діяльності за спеціальністю. Курс Безпека життєдіяльності та екологія формує у студентів науково обґрунтовану (теоретично і на практиці) і цілком свідому відповідальність за особисту та колективну безпеку, а також за безпеку довкілля. В ході вивчення дисципліни розглядаються питання щодо забезпечення безпеки населення і природного середовища в ході економічного і соціального розвитку суспільства, питанням забезпечення прогресивного розвитку життєво важливих інтересів людини, суспільства, довкілля та держави через здійснення управління реальними або потенційними загрозами та небезпеками, які є наслідком функціонування антропогенних, природних та техногенних систем.

Завдання вивчення дисципліни полягає у набутті студентами знань, умінь і здатностей (компетенцій) ефективно вирішувати завдання професійної діяльності з обов'язковим урахуванням вимог безпеки життєдіяльності та екології.

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Тема 1 Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Ризик як кількісна оцінка небезпек.

Безпека індивіда, суспільства та національна безпека. Модель життєдіяльності людини та культура безпеки як складова загальної культури, що реалізує захисну функцію для людства. Основні аксіоми та методологічні основи забезпечення безпеки. Системний підхід у сфері безпеки життєдіяльності, управління та оцінка ризиків, ризик-орієнтований підхід. Принципи забезпечення безпеки, потенційні джерела небезпеки у трудовій діяльності. Концепція допустимого ризику та управління ризиком. Критерії переходу небезпечної події у надзвичайну ситуацію. Класифікація надзвичайних ситуацій

за причинами, територіальним масштабом і рівнем завданих чи потенційних збитків.

Тема 2. Техногенні, природні, соціально-політичні небезпеки та їх наслідки.

Техногенні небезпеки та їх уражаючі фактори за генезисом і механізмом впливу. Джерела радіації. Класифікація небезпечних хімічних речовин. Основи забезпечення пожежної безпеки підприємств, установ, організацій. Характеристика небезпечних геологічних процесів і явищ, уражаючі фактори, що ними формуються, характер їхніх проявів та дії на людей, тварин, рослини, об'єкти економіки та навколишнє середовище. Біологічні небезпеки. Загальна характеристика особливо небезпечних хвороб. Соціальні фактори, що впливають на життя та здоров'я людини. Захисні властивості людського організму. Види поведінки людини та її психічна діяльність, психічні процеси, стани, властивості.

Тема 3. Безпека життєдіяльності в умовах надзвичайних ситуацій.

Ризик-орієнтований підхід до управління безпекою. Визначення поняття «надзвичайна ситуація». Причини виникнення та особливості розвитку надзвичайних ситуацій. Вимоги до систем оповіщення, зв'язку, медичного та санітарно-епідеміологічного нагляду. Загальні правила виживання. Прийоми та засоби захисту населення в умовах надзвичайних ситуацій. Надання першої долікарської допомоги потерпілому. Види уражень організму. Послідовність дій у разі надання першої допомоги потерпілому. Ризик-орієнтований підхід до забезпечення захисту об'єктів критичної інфраструктури.

Змістовий модуль 2

Тема 4. Предмет, завдання і значення екології. Проблеми природи і навколишнього середовища. Екологічна криза (основні проблеми екології).

Предмет екології, головний об'єкт, мета та завдання. Поняття екологізації, екзогенні та ендогенні процеси. Екологічна безпека. Збереження генофонду людства, виживання, забезпечення права на життя і сприятливе природне середовище. Критичне (порогове) екологічне навантаження. Ризик у природокористуванні, управління ризиком. Охорона навколишнього

середовища, якість життя. Проблеми природи і навколишнього середовища: проблема чисельності населення землі та обмеженості її ресурсів; проблема забруднення навколишнього середовища людиною. Джерела безпосередньої загрози здоров'ю людини. Енергонасиченість сучасних промислових об'єктів України.

Тема 5. Економічні аспекти охорони довкілля. Національні інтереси України в екологічній сфері.

Правовий механізм охорони навколишнього середовища. Принципи охорони навколишнього середовища державою. Екологічні права і обов'язки громадян України. Контроль у сфері природокористування. Екологічний моніторинг. Проблеми щодо раціонального використання мінерально-сировинних ресурсів. Екологічні конфлікти. Нетрадиційні загрози. Нові «екологічні» захворювання.

**Змістовий модуль 3
Теми практичних занять**

№	Назва теми
1	Екологічні проблеми сучасності, їх стан в Україні. Принципи «кругової економіки»
2	Основні принципи сортування побутових відходів.
3	Раціональне використання водних ресурсів у процесі життєдіяльності людини.
4	Раціональне використання електроенергії
5	Раціональне використання теплових ресурсів

Теми лабораторних занять

№	Назва теми
1	Ризик та його види. Визначення величини ризику.
2	Небезпеки різного походження
3	Здоров'я та шляхи його підтримання
4	Правила поведінки при надзвичайних ситуаціях
5	Домедична допомога

Тести по темах

Змістовий модуль 1

Тема 1: Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Ризик як кількісна оцінка небезпек

1. Що таке безпека життєдіяльності?

- а) Відсутність будь-яких небезпек
- б) Процес і стан захисту людини від небезпек
- в) Тільки фізичний захист від загроз
- г) Система медичних заходів

2. Який з наведених підходів є основним у дослідженні безпеки життєдіяльності?

- а) Індивідуальний
- б) Ієрархічний
- в) Системний
- г) Технократичний

3. Які рівні безпеки виділяють у науковому підході до безпеки життєдіяльності?

- а) Особистісний, суспільний, національний
- б) Локальний, міський, державний
- в) Соціальний, екологічний, економічний
- г) Глобальний, регіональний, технічний

4. Що таке таксономія небезпек?

- а) Класифікація небезпек за різними ознаками
- б) Оцінка ризику небезпек
- в) Регулювання безпеки на виробництві
- г) Визначення допустимого рівня ризику

5. Що таке ризик у контексті безпеки життєдіяльності?

- а) Ймовірність виникнення небезпечної події та її наслідків
- б) Гарантований рівень захисту

- в) Повна відсутність небезпек
- г) Тільки економічні збитки

6. Який з методів оцінки ризику використовується для визначення ймовірності небезпечних подій?

- а) Статистичний аналіз
- б) Анкетування
- в) Суб'єктивне оцінювання
- г) Випадковий вибір

7. Що є ключовою складовою культури безпеки?

- а) Дотримання законодавства
- б) Розуміння ризиків і їх уникнення
- в) Використання засобів індивідуального захисту
- г) Всі перераховані варіанти

8. Яка концепція визначає допустимий рівень ризику?

- а) Концепція абсолютної безпеки
- б) Концепція прийняттого ризику
- в) Концепція мінімального ризику
- г) Концепція нульового ризику

9. Які основні методологічні принципи забезпечення безпеки?

- а) Системний підхід, аналіз ризиків, профілактика
- б) Дотримання державних норм
- в) Контроль за виконанням правил безпеки
- г) Використання засобів захисту

10. Що таке ризик-орієнтований підхід?

- а) Уникнення всіх потенційних ризиків
- б) Визначення та зменшення ризиків до прийняттого рівня
- в) Ігнорування незначних ризиків
- г) Пріоритет економічної вигоди перед безпекою

11. Що є потенційними джерелами небезпек у трудовій діяльності?

- а) Небезпечні умови праці

- б) Порушення технологічних процесів
- в) Неналежна організація праці
- г) Усі перелічені варіанти

12. **Яке визначення відповідає терміну "надзвичайна ситуація"?**

- а) Ситуація, що не несе загрозу життю
- б) Подія, що викликає значні негативні наслідки для суспільства
- в) Будь-яка небезпечна подія
- г) Тільки природні катаклізми

13. **За якими критеріями класифікують надзвичайні ситуації?**

- а) Причинами виникнення, територіальним масштабом, рівнем збитків
- б) Впливом на здоров'я людини
- в) Рівнем небезпеки
- г) Виключно економічними втратами

14. **Який з підходів є основним для управління ризиками?**

- а) Випадковий вибір заходів
- б) Комплексний аналіз загроз і профілактика
- в) Реагування після виникнення надзвичайної ситуації
- г) Виключно економічний аналіз

15. **Що означає системний підхід у сфері безпеки життєдіяльності?**

- а) Розгляд безпеки як сукупності взаємопов'язаних факторів
- б) Виключно технічний контроль
- в) Локальний підхід до вирішення проблем
- г) Оцінка безпеки тільки у сфері праці

Тема 2. Техногенні, природні, соціально-політичні небезпеки та їх наслідки.

1. **Що таке техногенні небезпеки?**

- а) Небезпеки, що виникають унаслідок діяльності людини
- б) Природні катастрофи

- в) Захворювання, спричинені вірусами
- г) Військові конфлікти

2. **Які з наведених факторів є уражаючими при техногенних небезпеках?**

- а) Радіаційне випромінювання
- б) Хімічне забруднення
- в) Вибухи та пожежі
- г) Усі перелічені варіанти

3. **Яким способом передається іонізуюче випромінювання?**

- а) Через контакт із зараженими предметами
- б) Через повітря
- в) Через електромагнітні хвилі
- г) Усі варіанти можливі

4. **Які існують джерела радіації?**

- а) Природні та штучні
- б) Тільки природні
- в) Тільки штучні
- г) Тільки космічні

5. **Які небезпечні хімічні речовини класифікуються за токсичною дією?**

- а) Нейротоксичні, мутагенні, канцерогенні
- б) Органічні та неорганічні
- в) Природні та штучні
- г) Важкі метали

6. **Що є основним заходом для забезпечення пожежної безпеки на підприємствах?**

- а) Використання автоматичних систем пожежогасіння
- б) Інструктаж персоналу
- в) Дотримання правил поведінки з вогнем
- г) Усі перелічені варіанти

7. **Яке з наведених явищ є небезпечним геологічним процесом?**

- а) Повінь
- б) Землетрус
- в) Торнадо
- г) Радіоактивне забруднення

8. **Як впливають геологічні небезпеки на економіку?**

- а) Руйнують будівлі та інфраструктуру
- б) Призводять до економічних втрат
- в) Можуть спричинити зміну ландшафту
- г) Усі перелічені варіанти

9. **Що є основною причиною виникнення біологічних небезпек?**

- а) Поширення патогенних мікроорганізмів
- б) Викиди промислових підприємств
- в) Високий рівень урбанізації
- г) Недостатня кількість кисню в атмосфері

10. **Яка особливість характерна для особливо небезпечних хвороб?**

- а) Висока заразність і летальність
- б) Легке лікування
- в) Тільки передача від тварин до людей
- г) Відсутність карантинних заходів

11. **Які соціальні фактори можуть впливати на здоров'я людини?**

- а) Рівень доходу
- б) Умови праці
- в) Доступ до медичної допомоги
- г) Усі перелічені варіанти

Правильна відповідь: г

12. **Яка характеристика належить до захисних властивостей людського організму?**

- а) Імунна система
- б) Механізми адаптації до стресу

в) Генетична стійкість до хвороб

г) Усі перелічені варіанти

13. Який з психічних станів може впливати на здатність людини реагувати на небезпеку?

а) Страх

б) Агресія

в) Апатія

г) Усі перелічені варіанти

14. Який тип поведінки людини під час надзвичайної ситуації є найбільш небезпечним?

а) Панічний

б) Раціональний

в) Організований

г) Усвідомлений

15. Що є основною метою системи цивільного захисту населення?

а) Зниження наслідків надзвичайних ситуацій

б) Евакуація населення

в) Ліквідація всіх ризиків

г) Контроль над соціально-політичними конфліктами

Тема 3. "Безпека життєдіяльності в умовах надзвичайних ситуацій"

1. Що таке надзвичайна ситуація?

а) Будь-яка несприятлива подія

б) Подія, що спричиняє загрозу життю та значні матеріальні збитки

в) Екологічна катастрофа

г) Будь-яке природне явище

2. Які основні причини виникнення надзвичайних ситуацій?

а) Природні, техногенні, соціально-політичні та біологічні фактори

б) Лише техногенні аварії

- в) Тільки природні катастрофи
- г) Тільки військові конфлікти

3. Що передбачає ризик-орієнтований підхід у сфері безпеки?

- а) Визначення й оцінку можливих ризиків та заходи їх мінімізації
- б) Повне усунення будь-яких небезпек
- в) Виключно технічний контроль об'єктів
- г) Лише реагування на надзвичайні ситуації

4. Яка система призначена для попередження населення про надзвичайні ситуації?

- а) Система централізованого оповіщення
- б) Військові повідомлення
- в) Засоби масової інформації
- г) Служба статистики

5. Що є основною вимогою до системи оповіщення?

- а) Оперативність і достовірність інформації
- б) Вибіркове оповіщення населення
- в) Передача інформації тільки через радіо
- г) Тільки візуальні засоби оповіщення

6. Що таке критична інфраструктура?

- а) Об'єкти, від функціонування яких залежить життєдіяльність суспільства
- б) Лише військові об'єкти
- в) Будь-яка промислова будівля
- г) Об'єкти культурної спадщини

7. Які основні методи захисту населення в умовах надзвичайних ситуацій?

- а) Евакуація, укриття, використання засобів індивідуального захисту
- б) Лише евакуація
- в) Лише використання індивідуальних засобів захисту
- г) Спостереження за розвитком подій

8. Який порядок дій у разі евакуації?

- а) Дотримання інструкцій, рух у зазначеному напрямку, уникнення паніки
- б) Самостійне ухвалення рішень без координації
- в) Негайне повернення додому
- г) Чекати подальших інструкцій, не виходячи з приміщення

9. Який тип ураження організму характерний для радіаційного впливу?

- а) Опіки, променева хвороба, мутагенні зміни
- б) Механічні пошкодження
- в) Лише опіки
- г) Тільки хімічне отруєння

10. Що є найважливішим при наданні першої допомоги потерпілому?

- а) Оцінити стан потерпілого та усунути загрозові фактори
- б) Чекати на приїзд медиків без дій
- в) Відразу транспортувати потерпілого
- г) Зосередитися лише на психологічній підтримці

11. Що включає алгоритм першої долікарської допомоги?

- а) Оцінка стану, забезпечення дихання, зупинка кровотечі, іммобілізація
- б) Виключно штучне дихання
- в) Накладення пов'язки на рану
- г) Відправка потерпілого в лікарню без надання допомоги

12. Які дії необхідно виконати при зупинці серця у потерпілого?

- а) Виконати серцево-легеневу реанімацію (СЛР)
- б) Використати лише холодний компрес
- в) Дати потерпілому тепле пиття
- г) Переконалися, що він у свідомості, і чекати лікаря

13. Який вид опіків є найбільш небезпечним для життя?

- а) Глибокі (третій-четвертий ступінь)
- б) Легкі (перший ступінь)

- в) Сонячні опіки
- г) Опіки, що охоплюють не більше 1% тіла

14. Що таке санітарно-епідеміологічний нагляд у НС?

- а) Система заходів для запобігання епідеміям у зоні катастрофи
- б) Виключно контроль за якістю продуктів
- в) Медичний контроль працівників промислових підприємств
- г) Проведення лекцій про здоров'я

15. Яка роль медичних служб у разі надзвичайних ситуацій?

- а) Надання екстреної медичної допомоги, евакуація, санітарний контроль
- б) Тільки доставка ліків
- в) Лише організація транспортування
- г) Проведення статистичних досліджень

Тема 4. Предмет, завдання і значення екології. Проблеми природи і навколишнього середовища. Екологічна криза (основні проблеми екології).

1. Що є головним об'єктом вивчення екології?

- а) Взаємозв'язок живих організмів із навколишнім середовищем
- б) Виключно людина та її діяльність
- в) Тільки природні екосистеми
- г) Тільки тварини

2. Яка основна мета екології як науки?

- а) Вивчення впливу людини на природу та розробка шляхів збереження екосистем
- б) Контроль над чисельністю населення
- в) Вивчення змін клімату без пошуку шляхів їх регулювання
- г) Вирішення виключно економічних питань природокористування

3. Що таке екологізація?

- а) Впровадження екологічних принципів у всі сфери людської діяльності
- б) Обмеження наукових досліджень у сфері промисловості

- в) Вивчення екології лише в межах міських територій
- г) Використання природних ресурсів без урахування екологічних наслідків

4. Що таке екологічна безпека?

- а) Система заходів, що забезпечують збереження навколишнього середовища та здоров'я людей
- б) Контроль виключно за промисловими підприємствами
- в) Захист тваринного світу без урахування людини
- г) Використання природних ресурсів без обмежень

5. Який показник характеризує межу допустимого навантаження на екосистему?

- а) Критичне (порогове) екологічне навантаження
- б) Гранично допустима концентрація (ГДК)
- в) Біопродуктивність
- г) Економічна ефективність природокористування

6. Що є основним джерелом загрози здоров'ю людини в сучасному світі?

- а) Забруднення повітря, води, ґрунту
- б) Виключно радіаційний вплив
- в) Природні катаклізми
- г) Використання електротранспорту

7. Які процеси є причиною глобальної екологічної кризи?

- а) Дефіцит природних ресурсів, забруднення довкілля, кліматичні зміни
- б) Виключно викиди промислових підприємств
- в) Лише діяльність транспортної сфери
- г) Виключно вирубка лісів

8. Яке основне завдання управління екологічними ризиками?

- а) Мінімізація негативного впливу людської діяльності на довкілля
- б) Збільшення масштабів промислового виробництва
- в) Виключно контроль над лісовими пожежами
- г) Обмеження наукових досліджень у сфері екології

9. Що є основною причиною забруднення атмосфери?

- а) Викиди від транспорту та промислових підприємств
- б) Використання сонячної енергії
- в) Органічне землеробство
- г) Перехід на альтернативні джерела енергії

10. Які з наведених ресурсів є обмеженими на планеті Земля?

- а) Прісна вода, викопні види палива, родючі ґрунти
- б) Сонячна енергія
- в) Вітрова енергія
- г) Геотермальна енергія

11. Який екологічний ризик несе енергонасиченість промислових об'єктів України?

- а) Збільшення викидів парникових газів і техногенних аварій
- б) Покращення якості повітря
- в) Відсутність впливу на довкілля
- г) Зменшення витрат на екологічні програми

12. Яка проблема найбільш загрожує екосистемам у XXI столітті?

- а) Глобальне потепління та втрата біорізноманіття
- б) Виключно забруднення води
- в) Лише нестача корисних копалин
- г) Використання електромобілів

13. Що є ключовими шляхами розв'язання екологічної кризи?

- а) Раціональне природокористування, розвиток екологічно чистих технологій
- б) Інтенсифікація промислового виробництва
- в) Повне припинення видобутку природних ресурсів
- г) Виключно перехід на використання пластику

14. Яке екологічне явище спричиняє кислотні дощі?

- а) Викиди сірчаного та азотного оксидів у атмосферу
- б) Використання альтернативних джерел енергії

- в) Підвищення рівня парникових газів
- г) Вирубка лісів

15. Який основний принцип забезпечення екологічної безпеки?

- а) Пріоритетність збереження довкілля над економічними вигодами
- б) Виключно контроль якості повітря
- в) Збільшення промислового виробництва
- г) Використання всіх природних ресурсів без обмежень

Тема 5. Економічні аспекти охорони довкілля. Національні інтереси України в екологічній сфері.

1. Який основний принцип екологічної політики держави?

- а) Пріоритетність економічного розвитку перед збереженням довкілля
- б) Гарантування екологічної безпеки та раціональне природокористування
- в) Відсутність державного контролю у сфері природокористування
- г) Повна заборона використання природних ресурсів

2. Що включає в себе правовий механізм охорони навколишнього середовища?

- а) Сукупність законодавчих актів, норм і правил у сфері екологічної безпеки
- б) Тільки міжнародні угоди
- в) Лише екологічний моніторинг
- г) Виключно діяльність природоохоронних організацій

3. Який міжнародний документ визначає глобальні екологічні принципи?

- а) Стокгольмська декларація з навколишнього середовища (1972)
- б) Декларація прав людини
- в) Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»
- г) Лісова хартія

4. Які екологічні права мають громадяни України?

- а) Право на безпечне для життя і здоров'я навколишнє середовище
- б) Право на безкоштовне використання всіх природних ресурсів

- в) Право на ігнорування екологічних норм
- г) Право на отримання прибутку від забруднення довкілля

5. Яка державна структура здійснює екологічний контроль в Україні?

- а) Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України
- б) Міністерство економіки України
- в) Державна фіскальна служба
- г) Міністерство юстиції України

6. Що таке екологічний моніторинг?

- а) Система спостережень за станом довкілля, оцінки та прогнозування змін
- б) Процес визначення екологічних податків
- в) Винятково громадська ініціатива щодо екологічної безпеки
- г) Контроль за якістю виключно водних ресурсів

7. Що є основним джерелом фінансування природоохоронних заходів в Україні?

- а) Державний та місцевий бюджети, екологічні податки, міжнародна допомога
- б) Лише державний бюджет
- в) Благодійні внески громадян
- г) Кошти приватних підприємств

8. Що є головною проблемою використання мінерально-сировинних ресурсів?

- а) Їх обмеженість та нерівномірний розподіл у природі
- б) Відсутність економічного значення
- в) Безкінечність природних ресурсів
- г) Надмірне використання відновлюваних джерел енергії

9. Що таке екологічний податок?

- а) Фінансовий механізм, який стимулює підприємства до зменшення забруднення
- б) Додаткова плата за користування транспортом
- в) Податок, який сплачують лише громадяни
- г) Виключно міжнародна ініціатива

10. Які наслідки можуть мати екологічні конфлікти?

- а) Політична нестабільність, економічні втрати, деградація довкілля
- б) Тільки зниження рівня ВВП
- в) Виключно забруднення водних ресурсів
- г) Відсутність негативних наслідків

11. Що таке нетрадиційні загрози в екологічній сфері?

- а) Біотероризм, кліматична зброя, генетично модифіковані організми (ГМО)
- б) Тільки промислові викиди
- в) Звичайні природні катаклізми
- г) Виключно вплив шумового забруднення

12. Що є основною причиною нових "екологічних" захворювань?

- а) Техногенні забруднення, зміни клімату, хімічні речовини в продуктах
- б) Виключно генетична схильність
- в) Відсутність медичних досліджень
- г) Використання електронних пристроїв

13. Яка основна мета стратегії екологічної безпеки України?

- а) Мінімізація впливу людської діяльності на довкілля та забезпечення сталого розвитку
- б) Використання всіх природних ресурсів без обмежень
- в) Посилення екологічного контролю над іншими країнами
- г) Обмеження доступу громадян до екологічної інформації

14. Що є головними екологічними загрозами для України?

- а) Забруднення атмосферного повітря, деградація земель, радіаційна небезпека
- б) Виключно дефіцит водних ресурсів
- в) Лише зміни клімату
- г) Відсутність загроз

15. Що таке сталий розвиток?

- а) Концепція збалансованого розвитку економіки, суспільства та екології
- б) Прискорене використання природних ресурсів
- в) Відмова від економічного розвитку
- г) Використання лише викопних палив

Список рекомендованих джерел

1. Шевченко Р.Ю. Геоінформаційні системи в екології: електронний підручник. – Київ, 2022. – 224 с.
2. Райко Д.В. Організація та управління в природоохоронній діяльності: навч. посіб. / Н.М. Самойленко, Д.В. Райко, В.І. Аверченко. – Харків: НТУ «ХП», Видавництво «Лідер», 2018. – 174 с.
3. Бойчук Ю.Д. Екологія і охорона навколишнього середовища: Навч. Посібник / Ю.Д. Бойчук, Е.М. Солошенко, О.В. Бугай. – Суми: Університетська книга, 2016. – 316 с.
4. Сухарев С.М. Основи екології та охорони довкілля: Навчальний посібник / С.М. Сухарев, С.Ю. Чудак, О.Ю. Сухарева. – К.: Центр навч. літератури, 2016. – 394 с.
5. Древаль О.М. Основи екології: навч.- метод. посібник / О. М. Древаль, О. Г. Янчик. – Харків: НТУ «ХП», 2017. – 146 с.
6. Петков В.П. та ін. Екологічна безпека: навч. посіб. / під заг. ред. В. П. Петкова. – Київ : КНТ, 2017. – 216 с.
7. Піскунова Л.Е., Прилипко В.А., Зубок Т.О. Безпека життєдіяльності: Підручник. Київ, 2017. 456с.
8. Зеркалов Д.В. Безпека життєдіяльності та основи охорони праці: навч. посіб. К.: Основа. 2016, 267 с.

Методичні праці:

1. Безпека життєдіяльності. Пожежна безпека та основні вимоги пожежної безпеки до об'єктів різного призначення: методичні вказівки для вивчення теми / уклад.: І.С. Стефанович та ін. – К.: КНУБА, 2018. –64с.
2. Дослідження правових та організаційних основ законодавства України з охорони навколишнього середовища. Розрахунок екологічного податку: методичні вказівки до виконання практичної роботи «Основи екології» / уклад.: О.М. Гунченко, М.В. Кравченко. – Київ: КНУБА, 2021. – 32 с.

3. Моніторинг довкілля та інженерні методи охорони біосфери: методичні вказівки до вивчення дисципліни / уклад.: В.В. Трофімович, О.А. Василенко, І.В. Клімова, Н.Є. Журавська. – К.: КНУБА, 2016. – 40 с.
4. Екологічна безпека: конспект лекцій /О.С. В.В. Трофімович, Ю.О.Березницька. – К.: КНУБА, 2014. – 44 с.
5. Основи конституційного права України: методичні О-75 вказівки та завдання до контрольних робіт та практичних занять / уклад. А.М. Савченко. – К.: КНУБА, 2019. – 16 с.
6. Загальна екологія: методичні рекомендації до виконання 3-14 практичних робіт / уклад.: Л.О. Василенко, О.Г. Жукова. – К.: КНУБА, 2019. – 32 с.
7. Основи екології: методичні рекомендації до виконання тестових О-75 завдань з дисципліни «Основи екології» / уклад.: О.С. Волошкіна, та ін. – К.:КНУБА, 2018. –32с.

Нормативна та законодавча база:

1. Закон України № 1268-ХІІ «Про охорону навколишнього природного середовища» від 26 червня 1991 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text>.
2. Закон України «Про охорону атмосферного повітря» [№ 2708-ХІІ від 16.10.92](#).
3. Закон України від 28.02.2019 № 2697-VIII «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року».
4. Закон України від 23.05.2017 № 2059-VIII «Про оцінку впливу на довкілля».
5. Закон України від 20.03.2018 № 2354-VIII «Про стратегічну екологічну оцінку».
6. Закон України від 01.07.2015 № 562-VIII «Про ратифікацію Протоколу про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті».
7. Закон України «Про тваринний світ» від 13.12.2001 № 2894-III.
8. Закон України «Про рослинний світ» від 09.04.1999 № 591-XIV .

9. Лісовий кодекс України від 21.01.94 [№ 3853-ХІІ](#).
10. Кодекс України про надра від 27.07.94 [№ 133/94-ВР](#).
11. Водний кодекс України від 06.06.95.
12. Земельний кодекс України від 20.12.2001.
13. Національна бібліотека імені В.І. Вернадського / [Електронний ресурс] .–

Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/>

14. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки: <https://mon.gov.ua/ua>
15. Офіційний сайт Державної служби з надзвичайних ситуацій України.: <http://www.dsns.gov.ua>
16. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України: <http://rada.gov.ua>